İlk Müslüman Olmakla Şereflenen Kadın: Hz. Hatice
Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 05 2013 10:41:39

İlk Müslüman Olmakla Şereflenen Kadın: Hz. Hatice   Asr-ı saadet hanımlarından; İlklerin ilki olan; İlk mümin; İlk cemaat olup, namaz kılan; İlk Müslüman kadın;Kalbi Efendimizin (sav) aşkı ile dolu olan;Müminlerin annesi;Tesellici;Tahir;Kübra;Hem seven hem de sevilen;   Allah’ın (cc) selamına, Efendimizin övgüsüne nail olacak derecede faziletli ve şerefli olan bir kadındı. Hz.Hatice bint-i Huveylid hicretten 68 yıl önce, Kureyşli asil bir ailede Dünya’ya geldi. O’nun ata soyu, Peygamberimizin Ata soyu ile Kusayy b. Kilab’da birleşir. Anne tarafından soyu da Peygamberimizin baba tarafından dedesi olan Ka’b b. Lüey’de birleşir. Anne ve babası en köklü ailelere mensuptular.   Sahip olduğu bu yüksek nesebi yanı sıra üstün, temiz, güzel ahlakı ve erdemli vasıflarıyla biliniyordu Hz. Hatice (r.a.). “Cahiliye döneminde bile (tahire-temiz) diye anılırdı. Kureyş kadınları içinde soyca en üstün, şerefçe en büyük, servetçe en zengin olanıydı. İşini çok iyi bilir ve sıkı tutardı. Akıllı, uyanık, içli ve ince düşünceliydi.”   Rasulullah(as), Hz.Hatice(ra) ile mes’ud bir aile hayatı geçirmiştir. Peygamberlik hayatının en sıkıntılı dönemi, Hz.Hatice(ra)ile olan beraberlik yıllarına rastlar. Rasulullah(as), kavmi tarafından reddedildiği, işkence ve hakaretlere maruz kaldığı Mekke Dönemi’nde Hz.Hatice (ra) nin maddi ve manevi desteğine mazhar olmuş, en büyük teselliyi O’nun la teşkil ettiği huzurlu aile yuvasında bulmuştur. SAV’e ilk inanan, O’nun (sav) hiç unutamadığı ilk eşi, sevinci ve ilk ümmeti olan kişidir HzHatice.   Allah’ın övdüğü, Hz.Hatice Peygamberimizin övgüsünü de mahzar olmuştur.
فَيَقُولُ:
إنَّهَا
كَانَتْ
وَكَانَتْ،
وَكَانَ لى
مِنْهَا
وَلَدٌ   - “Halk, beni, inkârla karşıladığı zaman, O; bana inandı. Halk beni yalanladığı zaman, O, beni tasdik etti, doğruladı. Halk, beni mahrum ettiği zaman, O, beni malına ortak etti. Kadınlar, beni, evladdan mahrum ettiği zaman, Allah bana O’ndan evlad da nasib etti.”[1]
خَيْرُ
نِسَائِهَا
مَرْيَمُ
بِنْتُ
عُمْرَانَ،
وَخَيْرُ
نِسَائِهَا
خَدِيجَةُ
بِنْتُ
خُوَيْلِدٍ،
    - “Kendi zamanındaki kadınların hayırlısı: İmran kızı Meryem idi. Bu ümmetin kadınlarının en hayırlısı da Hatice’dir.”[2]

وَلَمْ
يَكْمُلْ
مِنَ
النِّسَاءِ
إَّ مَرْيَمُ
ابْنَةُ
عِمْرَانَ،
وَآسِيَةُ
امْرَأةُ
فِرْعَوْنَ،
وَخَدِيجَةُ
بِنْتُ
خُوَيْلِدٍ،
وَفَاطِمَةُ
بِنْتُ
مُحَمَّدٍ،
وَفَضْلُ
عَائِشَةَ
عَلى
النِّسَاءِ
كَفَضْلِ
الثَّرِيدِ
عَلى سَائِرِ
الطَّعَامِ
    - “Cennet halkı kadınlarının üstünü: Hatice bint-i Huveylid, Fatıma bint-i Muhammed, Meryem bint-i İmran ve Firavunun zevcesi Asiye bint-i Müzahimdin”[3]   - “Ben,Hatice’den daha hayırlı patron görmedim.Ben ve arkadaşım, seferden dönüp de, O’nun yanında bizim için biriktirilmiş buğday ekmeği, nefis ve turfanda türü yemişleri hazır bulmadığımız olmamıştır.”   Akıllı, bilgili, görgülü, medeni, donanımlı, dirayet sahibi olma, okuma-yazma bilme, Hz. Hatice’nin dikkat çeken özelliklerden birkaç tanesidir. Mekke’nin sert hayat şartlarında bu bilgisi, sadakati ve örnek şahsiyetiyle bütün hanımlara örnek olmuştur. Hz.Hatice(ra) Cahiliye Devri’nde de üstünlüğü kabul edilen bir kadında. Nitekim, Cahiliye Devri’nde bile “ Tahire” diye anılırdı.   Daha önce iki kere evlenmiş ve dul kalmış kalan, iki erkek ve bir kız çocuğu olan Hz. Hatice, Yüce Allah’ın, O’nu, tüm meziyetleri ile birlikte, daha da, şereflendirmeyi ve hayra erdirmeyi dilemesi sonunda Peygamber Efendimizi ile evlenmiş oldu. Hz.Peygamberimiz’i(as) ve Hz.Hatice(ra) ‘yi birbirlerine yakınlaştıran ve hayatlarını birleştirmelerine vesile olan şey maddi değil, tümüyle manevi ve ilahi idi. Zira, Efendimiz(sav) asla dünya malına değer vermezdi. Muhterem Kardeşlerim Peygamber Efendimiz (s.a.v.); Allah’ın
وَلَكِنْ
رَسُولَ
اللهِ
وَخَاتَمَ
النَّبِيِّينَ “… ancak o, Allah’ın Resûlü ve peygamberlerin

sonuncusudur.”[4] Ayetiyle bildirdiği gibi insanlar için son peygamber olarak gönderilen, Allah’ın en son hak kitabını vahy ettiği, güzel ahlakı, takvası, Allah’a olan yakınlığı ile insanlara örnek kıldığı, Allah’ın dostu, Rabbimizin Katında üstünlüğü olan, müminlerin de dostu, en yakını ve velisidir. Hz. Hatice (r.a.) Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)’in ilk eşi ve İslam’ı seçen ilk kadın sahabidir. Hz. Muhammed (s.a.v.)’in Yüce Rabbimiz’den vahiy aldığında bunu ilk söylediği kişi olarak bilinen Hz. Hatice (r.a.), olgunluğu, tevekkülü, cesareti ve fedakârlığı ile tüm Müslümanlara örnek olmuştur. اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللهِ اَتْقَيكُمْ اِنَّ اللهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ “… Şüphesiz, Allah Katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır.”[5] Ayetiyle Yüce Rabbimiz, Kendi nezdinde ki üstünlüğün sadece takvayla olduğunu, kullarının Allah’a olan imanları ve sahip oldukları Allah korkularıyla değer kazandıklarını haber vermektedir. Peygamberimiz (s.a.v.) ve sahabeler de sahip oldukları vicdan duygusuyla hareket etmişler ve Allah’a olan korkularını artırmak için çaba göstermişlerdir. Hz. Hatice (r.a.) da, Yüce Allah’a ve Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)’e olan derin saygı ve sevgisi ile Peygamberimiz (s.a.v.)‘e her zaman destek olmuştur. Nitekim Yüce Allah, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’e, elçiye saygının ve onu savunup desteklemenin önemine ilişkin olarak şöyle vahy etmiştir: اِنَّآ اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا لِتُؤْمِنُوا بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَاَصِيلاً “Şüphesiz, Biz seni bir şahid, bir müjde verici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Ki Allah’a ve Resûlü’ne iman etmeniz, O’nu savunup-desteklemeniz, O’nu en içten bir saygıyla yüceltmeniz ve sabah akşam O’nu (Allah’ı) tesbih etmeniz için.”[6] Hz. Hatice (r.a.) Peygamber Efendimiz (sav)’e peygamberlik makamı verildiğinde “Senin Allah’ın Resulü olduğuna şehâdet ederim” demiş ve Müslümanlığı kabul etmiştir. Hz. Hatice (r.a.), Hz. Muhammed (s.a.v.)’in sözlerinden hiçbir zaman kuşku etmemiş ve tek sözüyle O’na ve

Allah’a teslim olmuştur. Bu samimi davranışı sebebiyle Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’in en çok değer verdiği ve güvendiği eşlerinden biri olmuştur. Rivayetlere göre hicretten 3 yıl kadar önce vefat eden Hz. Hatice (r.a.) İslam’ın henüz hâkimiyet kazanmadığı zorluk ve çilenin hâkim olduğu dönemlerde yaşamıştır. Mekkeli müşrikler tarafından pek çok zorluk ve eziyete uğratılmış fakat bunların hepsine göğüs gererek Allah’a gönülden teslim olmuştur. Hz. Hatice (r.a.), Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)’in Yüce Allah’ın son peygamberi olduğuna dair inancını her zaman korumuş örnek bir mümin olmuştur. Rabbimiz’in kullarına olan sonsuz sevgisinden, rahmetinden, esirgeyiciliğinden ve bağışlayıcılığından emin bir şekilde, bu tevekküllü tavrını hayatının sonuna kadar korumuştur. Muhterem Kardeşlerim Hz. Hatice (r.a.), yeryüzünde sadece üç Müslüman’ın bulunduğu, İslamiyet’in ilk günlerinde Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ve Hz. Ali (a.s.) ile birlikte bazen Kâbe’de bazen evinde ibadet etmiştir. O dönemde din ahlakına göre yaşamayan sapkın kişiler ise, Müslümanlarla alay etmiş ve onlara eziyet etmişlerdir. İnkârcıların bu tutumlarını Kuran’da Rabbimiz şu ayetle haber vermiştir:
لَتُبْلَوُنَّ فِى
اَمْوَالِكُمْ
وَاَنْفُسِكُمْ
وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ
الَّذِينَ
اُوتُوا
الْكِتَابَ
مِنْ
قَبْلِكُمْ
وَمِنَ
الَّذِينَ
اَشْرَكُوآ
اَذًى
كَثِيرًا
وَاِنْ
تَصْبِرُوا
وَتَتَّقُوا
فَاِنَّ
ذَلِكَ مِنْ
عَزْمِ
اْلاُمُورِ
“Andolsun mallarınız ve canlarınız konusunda, imtihan edilecek-siniz. Sizden önce geçip, bize de kitap verildi diyenlerden ve Allah’tan başka varlıklara da ilahlık yakıştıranlardan, bir çok incitici sözler işiteceksiniz. Ama eğer zorluklara ve sıkıntılara katlanır ve yolunuzu, Allah ve kitabıyla bulmaya çalışırsanız; İşte bunlar, yapılması gerekli olan işlerdendir”[7] Hz. Hatice (r.a.) validemiz, müşriklerin eziyetleri ve zulümleri karşısında asla umutsuzluğa düşmemiş aksine imanı ve takvası daha da artmıştır. Mekkeli müşrikler Şi’bü Ebi Talib’de Müslümanları

kuşattığında, kendisi de Peygamberimiz (s.a.v.) ile birlikte yaklaşık üç yıl boyunca kuşatmaya cesur, kararlı ve yiğit bir tutumla sabretmiştir.
وَاِنْ
تَصْبِرُوا
وَتَتَّقُوا
فَاِنَّ
ذَلِكَ مِنْ
عَزْمِ
اْلاُمُورِ
Allah’ın “.Ama eğer zorluklara ve sıkıntılara katlanır ve yolunuzu, Allah ve kitabıyla bulmaya çalışırsanız; İşte bunlar, yapılması gerekli olan işlerdendir.”[8]
Hükmü gereği, Hz. Hatice (r.a.) bu zorluk anında Allah’a olan sevgisinde, teslimiyetinde ve güveninde kararlılık göstermiştir. Her zaman olumlu ve güzel düşünmüş, Yüce Allah’ın yarattığı her olayın arkasında büyük hayırların olduğunu bilerek Rabbimiz’in yardımının her zaman Müslümanlar üzerinde olduğuna kesin bir şekilde inanmıştır. Değerli Müminler Hz. Hatice (r.a.), vakarı, konuşma üslubu, hal ve hareketleri, aklı ve feraseti, güzel ahlakı ve derin imanıyla dönemin cahiliye kültürünü benimseyen kadınlarından keskin bir şekilde ayrılmış ve Yüce Rabbimiz’in beğeneceği Müslüman kadın karakterini sergilemiştir. Allah’a samimi imanının sonucu olan bu güzel özellikler onu nurlu bir insan yapmıştır.
        Eşi kırk yaşına gelip de, uzlete çekilmeye başlayınca O’na yemek taşımaya başladı. O sıralarda ortalama elli- elli beş yaşlarındaydı ve Mekke’ye gidenler bilir, çıkılması yarım saat süren Hıra Dağı’na yemek götürmek maksadıyla çıkar, mağaranın önüne yemek kaplarını koyar daha sonra gidiyor gibi yapar ve koşup bir taşın ardına gizlenir, bazen iki bazen üç gün, aç susuz bir halde mağaranın ağzına doğru ona bir zarar gelmesin diye beklerdi. Onu himaye etmeyi kendine görev edinmişti. Bir gün Cebrail gelip “EY MUHAMMED HATİCE BURADA” dedi. Peygamberimiz “EVET BİLİYORUM” deyince Cebrail (a.s) “HAYIR O HEP BURADA HİÇ GİTMİYOR Kİ” şeklinde cevap verdi. Belki eşinin yolunu beklerken dam üzerinde ya da bahçede O’na yaktığı türküleri ve şiirleri Peygamberimiz hiç duymadı, ama bu bekleyişi Allah O’na duyurdu.
        Bu harika içtenliğin karşılığı olarak O’na selam yolladı. Peygamberimiz gelip, أتَى
جِبْرِيلُ
عَلَيْهِ
السََّمُ
النَّبِىُّ .
فقَالَ: يَا
رَسُولَ
اللّهُ،
هذِهِ
خَدِيجَةُ
قَدْ أتَتْ
وَمَعَهَا
إنَاءٌ فِيهِ
إدَامٌ أوْ

طَعَامٌ أوْ
شَرَابٌ.
فَاِذَا هِىَ
أتَتْكَ
فَاقْرَأ
عَلَيْهَا
السََّمَ
مِنْ
رَبِّهَا
وَبَشِّرْهَ&#15
75; بِبَيْتٍ في
الْجَنَّةِ
مِنْ قَصَبٍ َ
صَخَبَ فِيهِ
وََ نَصَبَ "Ey Allah'ın Resûlü, dedi. İşte Hatice geliyor. Beraberinde bir kap var, içerisinde katık -veya yiyecek, veya içecek- mevcut. O yanınıza ulaştığı vakit, ona Rabbinden [ve benden] selam söyleyin ve onu gürültü ve yorgunluk bulunmayan cennette, içerisi oyulmuş inciden mamul bir evle müjdeleyin!" dediğinde bu muhteşem sevgi öğretmeni aynı zamanda zekâsının ve konuşma kabiliyetinin doruğunda bir cevap verdi: “Cebrail’in selamını alıyorum, ama Rabb’im zaten Selam’dır, tüm selamlar zaten O’dur.” diyordu.   Muhterem Müminler   Hz. Hatice annemizi bazen Resulullah’ ı dizlerinde teskin ederken, bazen gözyaşları içinde İslam davası için mücadele ederken bazen bir anne bazen bir sırdaş olarak görüyoruz ve anlıyoruz ki, bir kadın ya da erkek birbirlerine eş olmanın yanı sıra, aynı zamanda arkadaş, sırdaş, öğretici, yoldaş olduklarında o birliktelik anlam kazanır ve o birliktelik o zaman vazgeçilmez olur. İşte Hatice annemiz bunu yaptığı için onun öldüğü yıla Peygamberimiz HÜZÜN YILI demiştir. Aralarındaki bu sevgi o kadar büyüktür ki, eşi öldükten sonra dahi onun uzak akrabalarına bile hürmet ve ikram etmiş ve yeri geldiğinde hırkasını çıkarıp altlarına sermiştir. Daha sonraki dönemlerde evlendiği Hz. Aişe annemiz Hz. Hatice’den ve Resul ile onların aşklarından bahsederken şöyle der: “Bir gün Hatice’nin bir akrabası geldi, içeri girmek için izin istediğinde onun sesini duyan Peygamber’in rengi birden değişti gözleri ışıldadı ve şöyle dedi ‘Sesin Hatice’ye o kadar çok benziyor ki’ ve bunu söylerken onu bir daha görememenin verdiği hüzünle öyle mahzunlaştı ki... Hz Hatice’ye olan sevgisini çok defa kıskandım. Ben bir ölüyü kıskandım” demiştir. Oysa sonraki eşleri daha güzel, daha genç olmasına rağmen, Hatice annemizi bu kadar özel yapan şey, gönle inen yolun bazı fiziksel özelliklerde değil, yürekte ve kişilikte olduğunu da bizlere öğretmiştir. Hz.Aişe(ra) tarafından; ”Çok seneler önce vefat edip giden Mekkeli yaşlı hanım” diye adlandırırken zevcesinin muhabbet ve şefkatinden Muhammed(as) sık sık bahsediyordu. Hz.Peygamberimiz(as) aile efradının sadece şahıslarına değil, onların yakınlarına da iltifat ve alakayı ihmal etmemiştir.   Nitekim evine uğrayan yaşlı bir kadına ziyadesiyle iltifat ettiğini gören Hz.Aişe, bu ihtiyar kadın gittikten sonra iltifatının sebebini sorunca şu cevabı alır; “Ey Aişe, bu kadın Hatice’nin bir arkadaşıdır. O’nun sağlığında bize uğrardı. Dostluğa vefa

imandandır.” Hz.Aişe, Hz.Hatice’nin yakınlarına olan bu bağlılık sebebiyle, Peygamber Efendimiz’in her koyun kesişte, O’nun arkadaşlarına mutlaka bir pay gönderdiğini belirtir. Bedir esirleri arasında yer alan damadı Ebu’l- As’ın fidye-i Necati olarak gönderilen kolyeyi gören Rasulullah(as) fevkalade duygulanarak, bunun iadesini teklif eder ve kabul edilir. Bu kolyeyi, kızı Zeyneb’in evlenmesi sırasında annesi Hz.Hatice hediye etmiştir.   Servetini Davasına Adayan Bir Eş: Altmış üç yaşında olmasına rağmen Hatice annemiz Peygamberimize yedi –sekiz evlat vermiştir. Bu da sevginin başka bir tezahürüdür. Bahçede güneşin altında İslam’ın güncelleşmeye başladığı ilk günlerde eşi dışarıda iken oturan ve O’nu anlamaya çalışan, bugünkü değeriyle 450-500 milyarlık bir nakliye şirketinin sahibi iken, tüm servetini henüz yüz elli kişi bile olmayan Müslümanlara su ve yiyecek almak için gözünü kırpmadan harcayan, ne olacağı bilinmeyen bir mücadelenin içinde inancını ve azmini hiç yitirmeden eşine destek veren bir hanımefendi. O mücadele elini kolunu bağlayıp durmayan, tüm ters giden olaylara rağmen umudunu hiç kaybetmeyen adeta bir şarj makinesi gibi Peygamberimizin o çileli günlerinde, hüzünlendiği her anda yanında olup onu adeta şarj eden bu mükemmel hanımefendiyi Resulullah daha sonraki zamanlarda tanımlarken şöyle diyordu: “HATİCE TÜM DERDİMİ VE HÜZNÜMÜ BİR ANDA ALAN BİR VAKUM GİBİYDİ’’ diye özetliyordu bu derin sevdayı. Bu mükemmel sevgi öğretmeni bir gün şirketinin anahtarlarını alıp eşinin önüne koyar ve şöyle der: “Artık bunlar senin” Peygamberimizin cevabı ise şöyle olur: “Hayır ben senin şirketinde sadece bir müdürüm, beni sıkıntı altında bırakma ne olur anahtarları geri al”. Bize burada evli bile olsa eşinin ticaretine, onun parasına müdahale etmeyen özerk bir birliktelikte yatmaktadır. Bunun üzerine Hz. Hatice’nin cevabı şöyle olur: “Ben seni tanımadan önce belki bunca malın bir anlamı vardı, ama seni ve İslam’ı tanıdıktan sonra dünya sadece hizmet için vardır, şimdi bu parayı ve anahtarları al ve Müslümanlar için bu dava için harca” Her şeyin anahtarını söküp Allah ve Resulü’nün önüne koymak, bu cesareti göstermek kimin harcı olabilir ki!..   İçine takılıp kaldığımız menfaatlerimizi, arzularımızı, emeğimizi hepsini toplayıp önüne koymak ve “İşte anahtarlar, artık bunlar sadece Allah ve Resulü’nün emrindedir!” demek, hangi babayiğidin harcı ki?.. Bunu yapabilmek, inancına aşkla bağlanmakla kabil olur. O da bize bunu öğretti zaten. Insanın kişiliğini, karakterini sağlamlaştıran, ahlakını güzelleştiren, tavırlarını etkileyici kılan asıl olarak o kişinin imanı, Allah korkusu ve takvasıdır. Yüce Allah’ın izniyle bu samimi imanı yaşayan müminlerden biri olan Hz. Hatice (r.a.) da çok büyük saygı duyulacak, onurlu ve vakarlı bir karaktere sahiptir.

  [1] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, □□Akçağ Yayınları: 13/35-36. [2] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, □□Akçağ Yayınları: 13/37. [3] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, □□Akçağ Yayınları: 13/37. [4] Ahzab Suresi, 40 [5] Hucurat Suresi, 13 [6] Fetih Suresi, 8-9 [7] Al-i İmran Suresi, 186 [8] Al-i İmran Suresi, 186

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler